

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de verbouwlening, vermeld in artikel 7.9.2/0/7 tot en met 7.9.2/0/18, de Mijn Verbouwbegeleiding, vermeld in artikel 7.9.2/1, §1, eerste lid, en aanpassingen voor het gebruik van stekkerzonnepanelen’
- Principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State

Samenvatting

Op 17 oktober keurde de Vlaamse Nutsregulator een wijziging goed van een aanpassing van de specifieke technische voorschriften voor elektriciteitsproductie-installaties die in parallel werken met het distributienet, vervat in de Synergrid-code C10/11. Deze aanpassing behelst de toelating voor de aansluiting van decentrale productie-installaties zonder vaste verbinding zoals stekkerzonnepanelen en stekkerbatterijen, ook wel gekend als plug-en-play-toestellen. Het Energiebesluit wordt aangepast aan de komst van stekkerzonnepanelen. Via de door de digitale meter geregistreerde injectie kan de distributienetbeheerder de aanwezigheid van decentrale productie zelf detecteren. Een aparte aanmelding is in dat geval niet noodzakelijk. Netgebruikers die echter nog niet beschikken over een digitale meter op hun toegangspunt, moeten de koppeling van stekkerzonnepanelen aan hun binneninstallatie wel aanmelden, waarna de elektriciteitsdistributienetbeheerder conform de procedure vermeld in artikel 3.1.52, §1, vijfde lid zal over gaan tot de plaatsing van een digitale meter. Aangezien geen AREI-keuring noodzakelijk is voor stekkerzonnepanelen, die de in dienstname datum bepaalt voor vast verbonden decentrale productie-installaties, wordt ook de regeling met betrekking tot het terugleveringscontract aangepast. Ook voor deze toestellen zal de leverancier de mogelijkheid tot een terugleveringscontract dienen aan te bieden voor de geïnjecteerde energie.

De rentevoet van de in september 2022 ingevoerde *Mijn VerbouwLening* wordt jaarlijks aangepast aan de wettelijke rentevoet, waarop een korting van 3% wordt toegepast. Bijgevoegd was de *Mijn VerbouwLening* bij aanvang renteloos. In 2023 en 2024 bedroeg de rentevoet respectievelijk 2,25% en 2,75% en sinds 4 februari 2025 1,5%. Deze daling van de rentevoet heeft een mogelijkheid tot oneigenlijk gebruik aan het licht gebracht. Op grond van de wetgeving consumentenkrediet moet de kredietovereenkomst met een consument steeds voorzien in een mogelijkheid tot eenzijdige opzegging van de kredietovereenkomst door de consument. Dit heeft tot gevolg dat leners die voor 4 februari 2025 een verbouwlening hebben afgesloten aan een rentevoet van 2,25% of 2,75% de mogelijkheid hebben deze verbouwlening op te zeggen, het bedrag terug te betalen, en na 4 februari 2025 een nieuwe verbouwlening aan te gaan met een rentevoet van 1,5%. Dit leidt enerzijds tot een grotere administratieve last voor de energiehuizen en anderzijds ook tot een grotere budgettaire impact. Om aan dit oneigenlijk gebruik te verhelpen, wordt de invoeging van een standstill-bepaling in de regelgeving voorgesteld, waardoor leners voor een periode van zes jaar na de eenzijdig opzegging van een verbouwlening geen nieuwe verbouwlening kunnen aangaan. Bovendien wordt er een beperking ingevoegd wat betreft de datum van de offertes en meetstaten die kunnen worden gebruikt voor de aanvraag van een verbouwlening.

Tot slot wordt het toepassingsgebied van de energiescan en de *Mijn VerbouwBegeleiding*, net zoals eerder de kortingsbon, beter met de *Mijn VerbouwPremie* en de EPC-labelpremie gealigneerd, wat betreft de definitie “inkomen”.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2025/118 werd op 2 april 2025 bekomen.

Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd op 26 februari 2025 verkregen.

Het begrotingsakkoord werd op 31 maart 2025 bekomen.

Op 17 februari 2025 verleende de Vlaamse Nutsregulator (VNR) diens advies nr. ADV-2025-01.

Op 18 februari 2025 verleende de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) haar advies nr. 009/2025.

Beide adviezen hebben betrekking op de inhoud van dit thans voorliggende ontwerpbesluit dat, omwille van het advies van de Raad van State, werd afgesplitst van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 maart 2025 (zie infra).

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

A.1. Inleiding

De Vlaamse Regering hechtte eerder in vergadering van 21 februari 2025 haar tweede principiële goedkeuring¹ aan het Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de premie voor de aankoop of verhuur van energiezuinige huishoudtoestellen, vermeld in artikel 6.4.1/4 van het voormelde besluit en wat betreft de verbouwlening, vermeld in artikel 7.9.2/0/7 e.v. van het voormelde besluit', en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het ontwerpbesluit bij hoogdringendheid het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State in te winnen.

Ten gevolge een recent ontstaan fenomeen dat hoogdringend moet worden aangepakt, werden ten einde een oneigenlijk gebruik met potentieel grote financiële consequenties voor de Vlaamse overheid tegen te gaan, in het kader van de voormelde tweede principiële goedkeuring een aantal aanpassingen met betrekking tot de *Mijn VerbouwLening* aan dat ontwerp toegevoegd.

In diens advies nr. 77.520/1 van 3 maart 2025 aanvaardde de afdeling Wetgeving van de Raad van State weliswaar de hoogdringendheid van de adviesvraag met betrekking tot de artikelen 1, 2, en 6, voor zover die laatste bepaling betrekking heeft op de aanvraag van de premie voor energiezuinige huishoudelijke toestellen, maar weigerde de Raad de hoogdringendheid - waardoor de adviesaanvraag voor die bepalingen onontvankelijk is - wat de artikelen 3, 4, 5 en 6 betreft, althans voor zover die laatste bepaling géén betrekking heeft op de aanvraag van de premie voor energiezuinige huishoudelijke toestellen. Wat die laatste artikelen betreffen gaf de Raad zodoende geen advies.

¹ VR 2025 2102 DOC.0093/1

De Vlaamse overheid meent dat er in het licht van de veiligheid en goede werking van het elektriciteitsdistributienet aangewezen lijkt om voor 'stekkerzonnepanelen' ook een vermogensgrens op te nemen (bv. in het AREI). De gewesten zijn weliswaar bevoegd voor de veiligheid en goede werking van het elektriciteitsdistributienet, maar die bevoegdheid strekt zich niet uit tot o.a. binneninstallaties (zie advies van de Raad van State nr. 75.164/VR/16). Het lijkt dan ook dienstig en wenselijk dat de federale overheid op dit punt in het kader van diens eigen bevoegdheden regelgevend optreedt. Via ENOVER werd dan ook deze vraag met betrekking tot stekkerzonnepanelen door het Vlaamse Gewest aan de federale overheid overgemaakt. Er wordt dan ook met belangstelling uitgekeken naar de demarches van de federale overheid terzake.

Met het oog op een betere afstemming tussen de beleidsinstrumenten van het beleidsveld wonen en het beleidsveld energie, werd in september 2022 een nieuwe geïntegreerde lening, zijnde de *Mijn VerbouwLening*, ingevoerd. Deze *Mijn VerbouwLening* wordt door de energiehuizen verstrekt aan particulieren, niet-commerciële instellingen, coöperatieve vennootschappen en verenigingen van mede-eigenaars (VME's) onder de voorwaarden bepaald in artikel 7.9.2/0/8 van het Energiebesluit van 19 november 2010.

De doelgroep van de *Mijn VerbouwLening* bestaat voornamelijk uit (rechts)personen die onder de definitie van consument in de zin van artikel 1.1 2° Wetboek Economisch Recht (WER) vallen. Dit heeft tot gevolg dat de regelgeving betreffende het consumentenkrediet (zie artikel VII.64 e.v. WER) van toepassing is op de kredietovereenkomst tussen de energiehuizen en de leners. Overeenkomstig artikel VII.98 WER moet de consument een kredietovereenkomst van onbepaalde duur te allen tijde kosteloos kunnen beëindigen met een maximale opzeggingstermijn van één maand. Deze eenzijdige opzegmogelijkheid is bijgevolg opgenomen in de algemene voorwaarden van de kredietovereenkomst tussen de energiehuizen en de leners.

De *Mijn VerbouwLening* wordt toegekend op basis van offertes en meetstaten die de lener aan het energiehuis voorlegt op het moment van de aanvraag van de lening (artikel 7.9.2/0/15, lid 1 van het

⁶ B.S. 4 februarj 2025

A.4. Aanpassingen met betrekking tot de energiescan en de Mijn VerbouwBegeleiding

B. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

ARTIKEL 2: De plaatsing van stekkerzonnepanelen vraagt geen tussenkomst van een installateur gezien deze eenvoudig via een stopcontact kunnen worden gekoppeld aan de binneninstallatie. Een dergelijke koppeling vraagt geen AREI-keuring gezien deze niet leidt tot een wijziging van de binneninstallatie. Niettemin is kennis over de aanwezigheid van decentrale productie op zijn net voor de distributienetbeheerder van belang voor het veilig en efficiënt beheren van zijn net. Om bijvoorbeeld zicht te houden op de belasting van het net, zeker op zonnige dagen met veel gelijktijdige injectie, wordt de vereiste opgelegd om, als dat nog niet het geval is, een digitale meter te laten plaatsen als men stekkerzonnepanelen in gebruik neemt door koppeling aan de binneninstallatie. Via de door de digitale meter geregistreerde injectie kan de distributienetbeheerder de aanwezigheid van decentrale productie zelf detecteren.

De plaatsing en het gebruik van stekkerzonnepanelen hebben daardoor wel als consequentie dat netgebruikers die daarbij ook nog ‘uitsluitend nachttarief’ hebben, en conform artikel 3.152, §1, zevende lid van het Energiebesluit de plaatsing van een digitale meter tot in 2028 konden uitstellen, net zoals bij de plaatsing van ‘gewone’ zonnepanelen dit voordeel verliezen omwille van de primauteit van de plaatsing van digitale meters bij zonnepanelen t.o.v. ‘uitsluitend nachttarief’.

ARTIKEL 7: Er wordt een nieuw lid toegevoegd aan artikel 7.9.2/0/15 van het Energiebesluit van 19 november 2010 dat bepaalt hoe oud de offertes en meetstaten die worden aangewend voor de aanvraag van de verbouwlening mogen zijn. Voor een aanvraag door de VME mogen de offertes en meetstaten maximaal twaalf maanden oud zijn en voor een aanvraag door alle andere categorieën mogen de offertes en meetstaten maximaal zes maanden oud zijn.

Het feit dat dit complexe besluitvormingsproces binnen de algemene vergadering van de VME op energetisch vlak batige ingrepen en renovaties vaak in de weg staat, heeft ook geleid tot het (intussen vervallen) wetsvoorstel van 25 september 2023 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de gedwongen mede-eigendom van gebouwen of groepen van gebouwen, teneinde drempels voor de verduurzaming van appartementen weg te nemen (Kamer, DOC [55 3588/001](#)). De Vlaamse Regering neemt hierbij ook akte van de intentie in het federale Regeerakkoord (p. 95) om het VME-besluitingsproces voor appartementsgebouwen in gedwongen mede-eigendom aan te passen naar een gewone meerderheid voor energetische ingrepen. Aangezien het besluitvormingsproces van de VME's tot op heden nog niet gewijzigd is, blijft een langere termijn voor de VME's evenwel nog steeds aangewezen.

ARTIKEL 9 van dit ontwerpbesluit regelt dat de wijzigingen in werking treden op de dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad. De bepalingen van dit ontwerpbesluit hebben geen retroactieve werking.

////////////////////////////////////

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

4.1. Onderstaande tabel is afkomstig van PMVZ en geeft een overzicht van de kredieten die eerder afgesloten werden aan minder voordelige rentevoeten. Het is vanzelfsprekend dat de herfinanciering van eerder toegekende kredieten een impact op de kapitaalsmachtiging 2025 impliceert, en hierdoor de beschikbare budgettaire ruimte voor nieuwe kredieten beperkt. De volgende bedragen zijn van toepassing, in het maximaal scenario.

Rente-voet	Aantal kredieten	Toegekend kredietbedrag	Nog op te nemen bedrag	Jaarlijkse interest	Jaarlijkse interest 1,5%	Min-ontvangst
2,25%	4.568	€ 159.622.164,90	€ 29.519.496,73	3.591.498,71	2.394.332,47	1.197.166,24
2,75%	1.885	€ 58.559.117,71	€ 25.926.441,09	1.610.375,74	878.386,77	731.988,97
Som	6.453	€ 218.181.282,61	€ 55.445.937,82	5.201.874,45	3.272.719,24	1.929.155,21

Ingevolge de herfinanciering van het kapitaal aan een lagere rentevoet is er tevens een negatieve impact op de interestontvangsten⁷. Abstractie makend van terugbetalingen op reeds opgenomen leningen en het gegeven dat het rentebedrag geraamd wordt in februari op jaarbasis, wordt deze op een minontvangst voor 2025 ten belope van 1,9 MEUR geraamd.

Met het snel invoeren van de standstill-bepaling wordt deze impact beperkt.

A.2. Advies van de Inspectie van Financiën

A.2.1 De Inspectie van Financiën gaf zijn advies op 26 februari 2025. Het advies gaat als bijlage 2.

A.2.2. Vooreerst stelt de Inspectie dat het te vermijden is om na een eerste principiële beslissing van een ontwerpbesluit (maar voorafgaand aan de adviesvraag aan de Raad van State) nog zaken toe te voegen aan dit ontwerpbesluit welke in de initiële principiële beslissing niet waren opgenomen. De Inspectie adviseert dat beide zaken afzonderlijk worden behandeld of dat het volledige ontwerpbesluit opnieuw voor principiële goedkeuring wordt voorgelegd.

Ten gevolge het advies van de Raad van State (zie supra) werden de door de Inspectie geïmplementeerde delen terug afgesplitst en opgenomen in een apart besluit, dat het voorwerp uitmaakt van deze nota. De basispremissie van de Inspectie wordt hierbij echter niet gedeeld: niet enkel gaat dit in tegen een decennialange andersluidende praktijk waarbij het in het kader van een tweede principiële goedkeuring niet ongebruikelijk is om bijkomende zaken in een ontwerp op te nemen, er is daartoe ook geen juridische noodzaak toe.

Gelet op de definitieve goedkeuring op 4 maart 2025 van het besluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de premie voor de aankoop of verhuur van energiezuinige huishoudtoestellen, vermeld in artikel 6.4.1/4 van het voormelde besluit' zijn de opmerkingen van de Inspectie met betrekking tot de kortingsbonnen niet enkel ongegrond maar ook door de feiten achterhaald. Wat die aspecten betreffen wordt dan ook niet nader in deze nota nog ingegaan. Deze nota beperkt zich dan ook tot de bespreking van die elementen uit het advies die nog betrekking hebben op het thans voorliggende ontwerpbesluit.

⁷ Ingevolge artikel 7.9.3, §2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 worden deze interestontvangsten in rekening gebracht voor de prestatievergoedingen die aan de energiehuizen worden uitgekeerd.

Er dient echter opgemerkt te worden dat voor wat betreft de verwerking van persoonsgegevens, er een decretale basis terug te vinden is in artikel 12.6.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Dit artikel regelt de verwerking van persoonsgegevens door een uniek loket voor aanvragen van premies die het rationeel energieverbruik bevorderen. Conform artikel 10.1.13, §1, van het Energiebesluit van 19 november 2010, worden ook de aanvragen voor energiescans behandeld via dit uniek loket. Artikel 12.6.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 biedt voldoende bescherming voor de bewaartermijnen, de juistheid en de transparantie van de persoonsgegevens en is in lijn met de bepalingen van de AVG.

Hiermee kan om hierna volgende redenen niet worden ingestemd:

- A.2.5. De Inspectie raadt ook nog aan om te overwegen een kosten-batenanalyse te laten uitvoeren om na te gaan of de beoogde aanpak de vooropgestelde ecologische/sociale doelstellingen bereikt en of deze efficiënt is. Tevens wordt aangeraden om hierbij ook na te gaan of de netwerkbeheerder kan ontlast worden van openbaredienstverplichtingen die niet direct kunnen gelinkt worden aan het beheer van het netwerk.

////////////////////////////////////

- In die zin is specifiek artikel 9 van de richtlijn (EU) 2023/1791 relevant voor de in dit ontwerpbesluit vervatte maatregel:

- Voorts moet worden benadrukt, zoals ook de Inspectie zelf aanhaalt, dat de berekeningen met betrekking tot overhead als vermeld in het advies van de VNR niet adequaat onderbouwd zijn, en daardoor niet kunnen worden getoetst.

Pagina 10 van 12

B. ESR-TOETS

Dit ontwerpbesluit heeft geen impact op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggend ontwerp van besluit heeft geen impact op de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- Personeel: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeel van de lokale besturen.
- Werkingsuitgaven: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de werkingsuitgaven van de lokale besturen.
- Investerings en schulden: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de schuld van de lokale besturen.
- Ontvangsten: het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de ontvangsten van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Met betrekking tot dit ontwerpbesluit moet voorafgaande aan de finale goedkeuring het advies worden ingewonnen van de Raad van State.

Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar eerste principiële goedkeuring te hechten aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de verbouwlening, vermeld in artikel 7.9.2/O/7 tot en met 7.9.2/O/18, de Mijn Verbouwbegeleiding, vermeld in artikel 7.9.2/1, §1, eerste lid, en aanpassingen voor het gebruik van stekkerzonnepanelen' zoals gevoegd als bijlage 1;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen.

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd

Melissa DEPRAETERE

Bijlagen:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering 'tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de verbouwlening, vermeld in artikel 7.9.2/0/7 tot en met 7.9.2/0/18, de Mijn Verbouwbegeleiding, vermeld in artikel 7.9.2/1, §1, eerste lid, en aanpassingen voor het gebruik van stekkerzonnepanelen' ;
- Advies Inspectie van Financiën dd. 23 januari 2025;
- Het begrotingsakkoord dd. 31 maart 2025.

////////////////////////////////////